

1 Kultúra a samospráva

Na komunálnej úrovni je obec zodpovedná za zabezpečenie funkcií kultúry; za plnenie vzdelávacích a oddychových potrieb obyvateľov. Obec by mala zabezpečiť podmienky pre rozvoj a prezentáciu miestnej kultúry, mala by vytvoriť priestor pre kvalitný kultúrny život obyvateľov aj tým, že im ponúkne vhodné podmienky a široký výber v kultúrno – spoločenských podujatiach. Pre zmapovanie plnenia týchto funkcií samosprávou slúži Informatívna správa o aktivitách v oblasti kultúry, ktorá poskytuje údaje o kultúrno – spoločenskom dianí v meste za posledný rok.

2 Subjekty v oblasti kultúry v Bánovciach nad Bebravou

V Bánovciach nad Bebravou sú kultúrne aktivity zabezpečené množstvom organizácií pôsobiacich na pôde mesta. Mesto samotné tieto aktivity zabezpečuje najmä prostredníctvom Mestského kultúrneho strediska. Mestské kultúrne stredisko je podľa Zákona č. 61/2000 o osvetovej činnosti Z. z. osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Je to kultúrna inštitúcia s regionálnou pôsobnosťou, ktorej zriaďovateľom a jediným vlastníkom je mesto Bánovce nad Bebravou. Inštitúcia bola založená v roku 1994. Vykonáva činnosti stanovené v Zakladateľskej listine, ktoré majú funkciu najmä kultúrno - výchovnú, vzdelávaciu a informačno – dokumentačnú, čím buduje kultúrne povedomie a vychováva ku kultúre široké vekové kategórie.

Kultúrny život v meste dotvára svojou činnosťou aj Bánovské kultúrne centrum (Knižnica Ľ. Štúra). Je príspevkovou organizáciou mesta Bánovce nad Bebravou a bola založená 1. mája 2011 zriaďovacou listinou schválenou na 3. zasadnutí Mestského zastupiteľstva uznesením č. 60/2011. Táto organizácia je kultúrnym, výchovným a osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. V súčasnosti sa orientuje na činnosť mestskej knižnice. Hlavné činnosti Bánovského kultúrneho centra sú vymedzené v Zákone č. 183/2000 Z. z. o knižniciach. Knižnica získava, spracováva a uchováva univerzálny knižný fond, poskytuje komplexné knižničné, informačné a bibliografické služby, vrátane miestnych a regionálnych informácií.

Mesto ďalej zabezpečuje aktivity v oblasti kultúry v štyroch mestských častiach a to najmä prostredníctvom občianskych výborov a miestnych spolkov. Medzi organizácie a združenia, ktoré mesto rôznym spôsobom podporuje a ktoré sa svojou činnosťou dotýkajú oblasti kultúry sú Mládežnícky parlament, Združenie obcí Bánovecko, cirkvi, miestna organizácia Matice slovenskej, miestna organizácia Slovenského červeného kríža, dobrovoľné hasičské zbory, kluby dôchodcov, Jednota dôchodcov Slovenska, miestne organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých, Klub slovenských turistov, miestny odbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Zbor pre občianske záležitosti pôsobiaci pod Mestským úradom. V rámci školstva sú to všetky školy a materské školy na území mesta, ale najmä Základná umelecká škola D. Kardoša a Centrum voľného času. V súkromnej sfére sa na pôde mesta v oblasti kultúry realizuje súkromná umelecká agentúra, súkromná základná umelecká škola, materské centrum, chránená dielňa a ďalšie občianske združenia a neziskové organizácie.

3 Kultúrne podujatia v roku 2014 zabezpečované mestom

V priebehu roka 2014 boli realizované rôzne druhy podujatí pre rôzne kategórie verejnosti.

3.1 Kultúrne podujatia podporované mestom v rámci rozpočtu

- Slávnostná akadémia ku Dňu učiteľov
- vyhlásenie najlepších športovcov Bánoviec nad Bebravou a Ples športovcov
- výročie oslobodenia mesta
- oslavy Sviatku práce
- oslavy Dňa matiek
- MňamFest – farmársky festival
- Silvester a výročie vzniku Slovenskej republiky
- plesy dôchodcov
- ples Združenia obcí Bánovecko
- Bánovce žijú zdravo – celomestský deň zdravia
- mestské a okresné oslavy SNP
- kultúrne leto

3.2 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Mestským kultúrnym strediskom

- výstavy
 - SUŠ ART – výstava Strednej umeleckej školy Trenčín
 - Maľované ihlou – výstava výšiviek M. Holbaya
 - Štetcom a farbou – autorská výstava V. Motusa
 - ... a milióny už neprišli – výstava k 100. výročiu 1. svetovej vojny
 - výstava výtvarných prác žiakov SZUŠ V. Uherce
 - Srí Lanka 2014 – výstava fotografií D. Čanigu
 - Jeseň na Slovensku – výtvarné práce detí zo ZŠ, v spolupráci s miestnym odborom Matice slovenskej
- premietania filmov v rámci Filmového klubu Cassandra
- jarmoky
- koncert Kollárovcí
- Čaj o piatej
- koncert Zoči – Voči
- koncert Veselá trojka
- koncert Ľudovít Kašuba
- koncert Iné kafe
- cestovateľský festival Hory – Cesty - Ľudia
- Piatky pre deti – pravidelné predstavenia pre deti v spolupráci s MC Anjelikovo
- koncert Kamelot
- Stretnutie nielen osamelých
- koncert Mistríňanka
- koncert Spievankovo
- koncert dychovej hudby Sonny boys z Nemecka

- Tu žijem! – festival živej kultúry
- zraz auto – moto veteránov
- Celestial Help Fest – benefičný koncert rockových a metalových kapiel
- spevácka súťaž Tri ruže mesta Bánovce nad Bebravou a divadelný festival Kračúň
- cestovateľské prednášky – M. Knitl, M. Slobodník
- Blcha v meste – trh remeselné – umeleckých výrobkov
- vianočné trhy
- predajné burzy
- darovanie krvi

3.3 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Bánovským kultúrnym centrom (Knížnica L. Štúra)

- Osmijanko – celoslovenská vedomostná súťaž pre deti základných škôl
- Stretnutie po rokoch – stretnutie najstarších čitateľov knižnice
- Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec – spoluorganizácia podujatia
- Svet malého škôlkara – výstava výtvarných prác
- Týždeň slušného správania – v spolupráci s Centrom psychologicko – pedagogického poradenstva a prevencie
- Vansovej Lomnička – okresné kolo v prednese prózy v spolupráci so Slovenskou úniou žien
- podujatia v rámci marca – Mesiaca knihy
- beseda so spisovateľom Milanom Hodálom
- beseda so spisovateľkou Martou Fartelovou, autorkou románov pre ženy
- Maľované námestie – výtvarná súťaž pre deti ZŠ
- podujatia v rámci projektu Kniha spája – medzinárodné čitateľské priateľstvo
- Mikuláš v knižnici – podujatie pre deti
- zbierka kníh pre detské domovy
- kvízy s rôznou tematikou pre žiakov škôl, detí z materských škôl a verejnosť
- výstavy výtvarných prác detí z bánovských škôl
- besedy s protidrogovou tematikou zamerané na prevenciu pre deti a mládež
- podujatia pre klientov DSS Archa

3.4 Kultúrne podujatia v mestských častiach

Mestské časti počas roka organizujú širokú škálu podujatí pre verejnosť, v roku 2014 to bolo napríklad tradičné podujatie Biskupická jedenástka, okresné kolo hasičskej súťaže v Biskupiciach, súťaž vo varení gulášu GulášFest v Malých Chlievanoch, Memoriál Viliama Peťovského v Dolných Ozorovciach či lampiónový sprievod pre deti v Horných Ozorovciach. Občianske výbory v štyroch mestských častiach pravidelne organizujú podujatia pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Medzinárodného dňa žien, podujatia pre seniorov a jubilantov v rámci Mesiaca úcty k starším, podujatia s vianočnou tematikou, hodové zábavy a fašiangové slávnosti. Kultúrne aktivity majú tiež miestne spolky seniorov a miestne dobrovoľné hasičské zbory (napr. podujatie Železný hasič).

3.5 Kultúrne podujatia organizované školami a školskými zariadeniami

Nemalú rolu v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít zohrávajú i školy a školské zariadenia. V roku 2014 napr. organizovala Základná umelecká škola D. Kardoša súťaž Mladý moderátor, festival Tu žijem!, či tvorivé dielne ATUM. Centrum voľného času pravidelne organizuje prehliadku tanečných skupín Tančiareň, Karneval na ľade, literárnu súťaž Jesenský, podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Otváranie prázdninovej brány, či podujatie pre materské školy Domino. Materská škola na ulici Hollého organizovala súťažnú prehliadku detskej tvorivosti Bábkulienka. ZŠ Duklianska organizovala koncoročnú akadémiu.

3.6 Kultúrne podujatia organizované občianskymi združeniami a ďalšími organizáciami

Nielen organizácie samosprávy ponúkajú možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia v meste, ponuku rozširujú aj občianske združenia a spolky. Aktívne sa zapája Súkromná základná umelecká škola Veľké Uherce – pobočka Bánovce nad Bebravou organizovaním tanečného a výtvarného festivalu DancandoFest pre malých aj veľkých. Klub slovenských turistov v tomto roku pozval občanov na koncert českej skupiny Kamelot a zorganizoval už tradičný cestovateľský festival Hory-cesty-ľudia. Pomerne novým združením je Športovo-herný outdoorový klub na sídlisku Dubnička, ktorý sa podpísal pod organizáciu podujatia Hodina Zeme, v rámci svojej činnosti však pripravuje aj akcie menšieho rozmeru, napr. skateboardové a športové súťaže pre deti a mládež, rôzne workshopy a tábory. Do kultúrnych aktivít sa zapája Mládežnícky parlament, ktorý pravidelne organizuje Letné kino v parku. Aktívnymi účastníkmi kultúrneho života sú aj miestne kluby Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a Jednoty dôchodcov, ktorý organizujú fašiangové zábavy, Deň SZPP, oslavy pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek a iné.

4 Propagácia a informovanosť verejnosti o kultúrno – spoločenských podujatiach

Ponuka kultúrnych podujatí v roku 2014 bola rôznorodá. Snahou kompetentných subjektov v oblasti kultúry je zostavovať ju tak, aby oslovila široké škály publika. Ide o veľmi podrobnú a cieľavedomú prácu, tvorenú s dostatočným predstihom a dôkladným naplánovaním s ohľadom na záujmy verejnosti a charakter konkrétnej organizácie. V oblasti propagácie sú okrem vlastnej iniciatívy organizátorov podujatia propagované aj prostredníctvom Bánovských novín, plagátov, regionálnej televízie, rádia, mestského rozhlasu a najčastejšie prostredníctvom internetu (o. i. webové sídlo mesta, Mestského kultúrneho strediska a sociálnych sietí). O uskutočnených podujatiach sú obyvatelia mesta informovaní najmä prostredníctvom regionálnych novín a televízie, ale aj internetu, ktorý poskytuje takmer neobmedzený priestor napr. na zverejnenie dokumentačného fotografického materiálu .